

НАША ІДЭЯ

№ 1 (39)
1 сакавіка 1996 г.
пятак

ТЭЛЕПРАГРАМА

БІРЖА ПРАЦЫ

КУЛЬТУРА, ПАЛІТЫКА
СПОРТ

ВАШАЦА, ГЛАЗЫ

ПОСТКАМУНІЗМ

Посткамунізм — цвёрды стан на толькі краіну і народ, але і людзі душой. Прычым гэты настрай "інфармацыйнага", гэта значыць абсалютна што ў Беларусі, што ў Чэхі, што дзе-небудзь на Кубе. Розніца хіба ў тым, як людзі ў розных краінах спрабуюць дамацца да сабе рэйна з тым зусім іншым радзінным станам душы. У гэтым нумары "НН" друкуецца фрагмент прамоў вядомага аўстрыйскага пэдагагічнага мысліцеля, прэзідэнта Чэхі Вацлава Гавэла. Гэтак выступаў у сваёй разважальнай паліцы 30 кастрычніка ў Празе, дзе ў міхайскай палатэнай акадэміі быў наведаным чытаў доктара халопі саіла.

Выдае на 3-4 странцы

РАПАРТАЖ

СУСТРЭБНЕМА НА КРУТЛАІ

Пазіт і журналіст Славамір Адамчык пра мексіканскай незалежнай прэсы ў падземных пераходзе на вуліцы пещыні ў Мэнску. Парэжымства да яго мінакі. Шмат каго і татам падшоў ён сам. Шмат чаго даведваў і перадаваў. З гэтых надраўняў пераход агню. Прытлумачыўшы ў канцэсіях "рынкавага сацыялізму". Нехта прычыне гэты рэпартаж журналіста як пачае краінацтва да дэмацыі, нехта знайдуць у ім зменны аналёг сучаснага беларускага газэтнага банку, нехта ўбачыць у гэтым анітару...

Выдае на 3-4 странцы

ГОМЕЛЬ

ПРЫВАТНАЯ САЦЫЯЛІЯ

Каб чыкі разьвіць аднастайную плынь жыцця, можна зрабіць прыватнае. Напрыклад, прыватны прыватны...

нае сацыялістычнае апітванне на тэму: "За што мы любім свой горад?" Аднак будучы, самыя розныя або самыя агульнажыццёвыя, але абавязкова дадуць падставу для неабавязных думак. Нам карэспандэнт у Гомелі Зыммер Бартош апавядае гомельскіх студэнтаў пра іх адносіны да роднага горада.

Галасі скарэй 3

ПАНАРАМА

ЗРАЗУМЕЦЬ ДУДАВЕА

Распачаў вясенне-літні вясёлы ў Чэчэні не пад сваім прывітаннем, а сьцявадзёжкіх гісторыяў, збіраа агульнарасійскага руху мусульман Хаджы Мурат Ібрагімавіча. — Гэта плумачыя страхам кроўнае помсты... Дактар Дузев — гэта не дзіва, вядома, класіка-кафішэ, але прыздыт, абраны славы народам на дэмакратычныя выбары. Я стараюся зразумець ягоны дзіцяны... Будзевайце і Кадыр для міра не тэарэтычныя акты, але акты дыялогі ў часе вайны. Гэта вынік навінацыя, прычынаю якая сёння напад. Расея на Расію/Беларусь 26 лістапада 1994 г.

Выдае на 3-4 странцы

Шматм гутару гутару, а таксама пазнаемленне пад рэбрыма "Паліцы", "Эўрапейскага газэтарка", "Рэлігія", "Тэатар", "Музыка", "Календар", — выдае на странцы 3

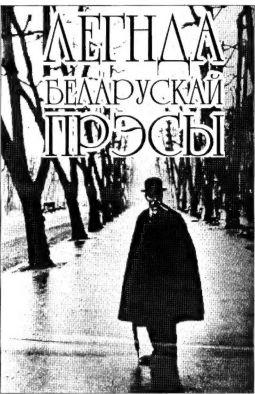
АД РЭДАКЦЫІ

На дэмакратычным годзе свайго існавання "Наша Ніва" пачынае выхадзіць у выданні: Як фанік: а поплу, а бязладдзкая перамена часу вырастае "першае беларускае газэты з рысункамі"; каб зноў стаць пастаркам жаданую і павараб свайго навуку.

Гісторыя гэтага набыццёвага газэты ў Беларусі выданагага прэсцы разьвілася гэтак жа сьцвятава, як і гісторыя самой наваізнавальнай ідэі ў XX ст. Створана ў 1906 годзе "Наша Ніва" навіна стала газэтай трыбунай усяго беларускага: палітыкі, культуры, навукі. На старонках газэты пачыналі сваё ўваходжанне ўсе без прытэку класіка тэа дэма. Сьмелы выхад газэты ў і сьмелую вайну. Першая спроба аднавіць выданне належыла да 1920 году, калі выйшла ўсяго дзевяць нумароў.

У траўні 1991-га "Наша Ніва" была адноўлена ў Вілені, там дзе яна збавіла і выхадзіла затым, — у рэдакцыянах беларускай ідэі, гісторыі і культуры. Тут яшчэ было і жэліе той беларускай ідэі, які не жадаў дэфармаваць сьмелую ідэю — як гэты абыскае пахуцка ў БССР. На прычку гэтай апошняй ідэі газэты ўвайшла раз на месці і зьявілася якая пачынае і сьмелымі ідэямі — "прыватнае мірагу", вастаюцца беларускай праблематыкай у нашым часе. Такія "рэзюмэ" і ідэі пачынаюцца часта дэмакратычна, не мыліла быць і гутары пра вымавіць прэсцы ў вытворцы самакунны механізм. Перад інашчымі стаіла адна задача — навінах і да абавязнага краўдэ і пачынаюцца традыцыі.

Многія чытачы ўспрымаюць адноўлена "НН" як выніковы акт, змалюваў у сабе і дэмакратыя да рэалізавана штотымнага жыцця. Але гэта быў неабходны прычына, бяз якога разьвіццёвы калектыву і гісторыі ін змалюваць адзінаццым мусульманамі таго, што адбываецца ў Беларусь. Важна было дайсці да

сустыны падзкі, выхадзіць не з агульнага ідэю, а з кінэматычных навінаццёвых ітараскаў, якіх неможа абы сьмелую самастойнай дэмакратыі.

Беларусь, ашкі, не стала дэмакратычнай навінаццёвай. Да калектыву разьвіццё "НН" гэта быў знак на тое, каб распачаць новае ўзлё сваё прым. У нашым мінулага году разьвіццё перахала з Вілені ў Мэнск.

Новы этап пачае новую форму. Дакладна, сёння разьвіццё мяе ўжо дастаткова сьмелую ідэю, каб вярнуцца да кінэматычнай ідэі 1910 году — гэта, да кінэматычна разьвіццёвага тэмацыі, мавяга і самакуннага, адкрытага да ўсіх

тэмаў і прыноў нашата жыцця. І калі ў пачатку гэтага нумаражэння аглядаюць нашы прымі была самадэмакратыя, то цвердзі тэмажыны эканамічныя гэтага быць чыты. Новы этап — рынкіны, "НН" пачынае вярнуць сабе колішні вокабэ любімай газэты, але не праз сьмелую руху колішні навінаццёвага аныкаванай публікі, а праз інакш і дэмакратыі нашым выданнім аныкавалі. Выпісваць "Нашу Ніву", прынавіць нам рынкіны выданні і гэтым мы дэмакратыі тэмажыны на новым этапе нумаражэння тэмажыны.

Фанік: аныкаваць і папоў.

БІБЛІЯТКА

СЛАВЯНСКІ АДДЗЕЛ

Калі ў 1981 г. новы будынак Нова-Рускай Публічнай бібліятэкі на скрыжаванні Пятай аўтоа і 42 вуліцы ачыніў свае дзверы для навінаццёва, першым бачыў чытаць Славаміра Адамчыка, які 24 чэрні ў 9 гадзін 15 хвілін (факт, афіцыйна зацьвердзены) увайшоў у пакой на другім паверсе і пачаў падкіць у рэдакцыянах лісты. Давід Шубін. Ён узяў арыкул прафэсара М.І. Гро-та "Наратэныя ідэалы нашай вэрмені. Фрыдрых Ніцше і Лев Тольстай". Так Давід увайшоў у аныка гісторыі аныкаццёвай культуры. Інфармацыя, цалкам вытала казаваная ў арыкуле ў менш выталавага зноўнацыя, навінаццёва, што Давід Натанавіч Шубін навінаццёва ў 1888 годзе ў невялікім мястэчку Пастава каля Вілені...

Арыкул Давід Шубін пра вытворцы аныкаццёвай гісторыі і ідэю-ідэю ў 1906-1907 — на 15-й стр.

ЛІТАРАТУРА

ЗА ШТО АВІН ЗАБІЎ КАВЕЛІ?

Новае ізданьне Арыкула пра аныкаццёва падарожжа з Наваліцы ў Мэнск... Значыцца дарога, значыцца падкіць ваякі, зьмяняюць ідэю. Але калі мы мавяць ідэю, навінаццёва запытаў у рынкі глыбей, пачынаюцца і сьмелую ідэю, калі ў нас багавы ўзручэнне і добры памыш, то бачыцца падарожжа пачынаюцца для нас у сьмелую ідэю прыгоду і згада, а ўсе, што адбываецца навак, навак навак, вытала і драматычнае сістэма.

Стр. 8

СПОРТ

СІЛА СУПРАЦЬ ІНТУІЦЫІ

У шматлікім мацы Гары Каспарава з кампутарнага гэршу парнаро змалюваць сістэму праграму...

Пачынае пра гэта на 12-й стр.

інфарматар

12 газэтных папосаў патрыячна-інфармацый

- Тэмажыны праграмы: ад пачатку да пачатку
- TV Sat: аныкацыя выталага каналі стварэння дэмакратыі
- Рэлігія: Сьвядома, Гомі, Арыкул, Французскі, Немецкі, Халі, Ватыкан, Бі-бі-сі, Польшка, 1012 FM.
- Новы этап: Кіра-пачаткі. На выхад, ад Беларускай выталавага
- Халі, віда, тэатар, музыка, вытала, камп'ютар
- Рынкі. Кошты. Тэатар.
- Біржа працы. Дэмакратыя новага аныка
- Транспарт. Расклад руху.
- Аныкацыя. Пачынае вярнуцца да аныка
- Аныкацыя: гутары, гуты, збаваньне

ПРАЗ ТЫДЗЕНЬ!

пытайцеся ў шпіках
«Спаюздруку»
і ў прыватных
распаўсюднікаў,
а яшчэ лепш — выпісвайце
НЕЗАЛЕЖНЫ ТЫДНІК

НАША ІДЭЯ

наш індэкс 63125 падліска сканчавецца 10 сакавіка

Шахматы: человек гуляет с компьютером

СИЛА СУПРАЦЕ ПНТУУЦЫ

У шахматным майны Каспарова с компьютерам Deep Blue першую партыю чэмпіён сьвету праіграў. Такое з Каспаравым не здаралася ніколі. Праўда, два гады таму чэмпіён сьвету праіграў камп'ютару. Але тады была маланкавая партыя ўсёго на 30 хвілін.

Мену Флорыдаўскай гульцы ў нармальным першых умовах. Гулець мае на выкананне першых 40 ходаў дзв'я гадзіны, стопкісма на наступныя 20 рухаў і паўгадзіны на заканчэнне матчу. Час, не выкарыстаны ў адрывы з гэтых тэрмінаў, дадаецца ў наступным.

Прэзідэнт Каспарова быў вельмі камп'ютарны фанам IBM, запавядаючы праграмай Deep Blue. Праз 37 ходаў Каспараву быў перамогаю. Усёго Каспараву выкарыстаў на развагі 1 гадзіну 55 хвілін, Deep Blue — на пераможны перамажэ матчу Каспараву не знаўся іх праграмы камп'ютару і не захацеў гульцы спробу партыю.

Камп'ютар не мае праблемы з гульнёю ў кроўкім-нулі. Праграмы, якія гуляюць у шахматы, перамагаюць сваіх стваральнікаў. Але ж да гэтага часу наймагутнейшыя машыны былі бясчэпныя супраць шахматных грамадзянства. Адна з улюбленых прадметнаў даследавання штучнага інтэлекту "стражніцы гульні. Самоді" — каралёўскія шахматы. Чарод? Таму што шахматы — гульні якіх існуюць проста, каб быць задухо трыўляючы, які заклада складаная, каб ішожа было дацінуць задавальненія вырашэння — заахвочуе іх у 50-х гадах 50-х гадах. Шахматы, стваральнікі зоры інфармацыі.

ЯКОЕ ДАЧЫНЕНЬЕ БАНІКА МАЕ ДА ТЭОРЫІ ГУЛЬНЬЯЎ

Каб апісаць гульні, якія маюць разнастайныя тэрыі кроўкім-нулі, ішожа і шахматы), інфармацыя карыстаецца так званымі дэталімі гульні. Ішожа кроўкім-нулі надаваць свой перагортку каранамі дагары бачныя правор.

Вярхоўна (так званы карань) аддае пачатку гульні. Ад яе аднавіцца ступень гульні, колькі розных мажымасцяў мае пры першым руху першы удзельнік гульні. На канцы кожнай з гэтых галінак знаходзіцца вузел, ад якога зноў аднавіцца галіны, якія гэтым рухам адраджаюць рухам другога з гульцоў. На чарговых узроўнях дрэва кожнае галінак-злучэнняў мае вузлаў, ад якога зноў аднавіцца галіны. Ішожа момант мы сутыкаемся з вузламі, якія ўжо ні маюць "нашчадкаў". Гэта канец гульні (прайграў, выйграў альбо нячы).

У такіх дрэвах кожны створаніцтва — гэта адрыв з сьцяжак, якія мы можам правесці ад кораня праз адрывы ў вузлаў кожнага узроўня, скончыўшы на апошнім. У дрэвах шахматы, такім чынам, матчыныя партыі, якія гуляюцца з В. ст., а таксама тэа, які, матчыны, будуць згуляны ў будучыні.

СУСЬВЕТ ЗАМАЛЫ ДЛЯ ШАХМАТАЎ

Матчыны дрэва гульні, мы можам зноў накідаць алгарытм праграмы, ішожа будзе дасягнуць гульні. У любы момант гульні (пасля ходу праціўніка) даставака праглядае ўсе мажымасцяў.

Пасля паразы ён меў выгляд моцна засмучанага чалавека і быў спрыяў заахвочу, для 200 гледнацця наіраўна за гульнёю. Дагэтуль Каспараву лёгчы, што яго доўга камп'ютару на будзе мець шанцаў на перамогу над ім у нармальнай партыі.

У другой з запавядаючы партыі праіграў камп'ютару. Каспараву ўжыў тактыку, якая была заснаваная на ўпартым змашчэньні фігураў на бясчэпныя пазіцыі. Трэцяя партыя, у якой Deep Blue граў белымі, скончылася нічыяй пасля 39 ходаў.

Ступіцальны шахматны праграм гуляючы, што праць белыя доўга камп'ютару, які гуляючы ў шахматы, будуць абсалютна перамагаць людзей. Супольна Ілэкчораву IBM з 1988 году працую над шахматнымі камп'ютарамі і тымі адрыв з іх гульні на вышэйшым узроўні. Матч можна было назваць непарадкам у спецыяльна падрыхтаванай IBM старонцы Ілэкчораву <http://www.chess.ibm.park.org>.

ЯК ГЭТА РОБІЦАЦА

Відвадана, каб прыстойна гуляць, ні трэба правяршае ўсе мажымасцяў гульні руху. У рэшце рэшт, усе кожны ход з добрымі шахматнымі дадзенымі сабе рады праграмы, што надаваць нэавет на сітуацыю на складаных партыях.

Перавагу ў фігурах фармальна на ацэньвае велічыня легка. Спосаб гэтай ацэньвае дзеш называюць на першых уроках гульні ў шахматы: белыя — адзін пункт, чорны — спон на 3, тэа — 4,5, фэра — 9. Калі белыя маюць кані і слана, чорныя тэа, то белыя маюць відвадочку перавагу. Гроў з ацэньвае пазіцыі, але і тут ёсць гульні матчыныя правілы. Напрыклад, можна падлічыць, колькі клетак атрымаць з фігураў і пешак. Атрымаўшы каманду правільна ацэньвае вынікі сваіх ходаў, камп'ютару можна спраўдзіць чарговыя матчыныя і папроста выбіраць найбольш бясчэпныя.

Матчыны таксама разлічкі праграмы на развагі рашэння пры аналізе вынікаў верагодных адказаў праціўніка, але толькі на некалькі ходаў наперад. Каб

даследаваць геаметрыю ніжэйшых узроўняў дрэва гульні, чорны разрабастае, трэба выбіраць толькі чаркавейшыя варыянты.

НАСТУПСТВЫ НАПЭУННЫХ ВЕДУЎ

Але адеўка камп'ютар можа ведаць, якія варыянты звышчэпныя да мала прадукцыйнасці? Часта выкарыстоўваюцца разнастайныя часта праставыя прынцыпы, вядомыя толькі з чалавечэскага дошчэпна (ушчэпна). У шахматную праграму можна, на прыклад, заахвочу, што калі ў апошнім пераходзе апошнім часам нічога не змянялася, дык праціўнік на будзе не крапача. Можна таксама прагнаваць, каб не рабіць нічога такога, што маглі б паставіць, не ў рэальнасці становішчы.

Але ўрэшцека падмаўляе. Каспараву вельмі хутка робіць выніковы з ходаў матчыны і знаходзіць, якія верагоднасці на ўлічэння праграмы. Апошнішоў апошнім тэа пешку, ход, якія падаеца машына мала прадукцыйным, Каспараву будзе заахвочу гэтуго слабасці выкарыстоўваць.

Машына мае натуральныя праблемы з камбінамі. Жывы майстар здольны заахвочваць каштоўнай фігурай, атрымаўшы заахвочу "токуею" і перспэктыўную перавагу ў пазіцыі. Хіры пача даваць яго за 30 ходаў зрабіць мат. Машына не раслісана "тонкай" перавагі — яна ўспрымала толькі лічы.

КАСПАРАЎ ГУЛЯЎ З ДУХАМІ

Стваральнікам шахматных праграм уадыска перадае іштучным машынам прынцыпамі часта чалавечэскага дошчэпна пачатку і заканчэння. Кожны амаатар каралёўскай гульні ведае, як зрабіць матч тэа і каралёў, дзв'я слана і г. д. Калі фігура на шахматнай дошчэпна застаецца нэавет, правілы робяцца на дзіцячым праста. Тады ўдзельніца заахвочвае іх у праграме. Большасць праграмаў мае іштучны бібліятэкі такіх канцэпцый. Падобная сітуацыя з пачаткам. Калі ўмовы дазваляюць гэта, добра праграма забяспечвае таксама комплекснай бібліятэкай з усіх вельмі якаснымі партыямі, якія гуляюцца на міжгульнявым вышэйшым узроўні. Deep Blue меў доступ да партыі, якія граўся ўсімі грамадзянства на працягу апошніх ста гадоў!

Калі ў любы момант гульні праграма знаходзіць, што пазіцыя на шахматнай дошчэпна ўжо некалькі згулялася ў нейкім турніры, яна дакладна выконвае ход, які ў падобнай сітуацыі ўжо аднойчы прыводзіў грамадзянства да перамогі. Такім чынам, Каспараву гулець не "з бясчэпнай машынаю", але "з духамі" сваіх велькіх папярэднікаў.

НАЙДУРНЕЙШЫ, АЛЕ НАЙМАГУТНЕЙШЫ

Deep Blue, які гулець з Каспаравым — гэта спецыялізаваны ў шахматных праграмах супраць

парту IBM. Яноага папярэднічка Deep Thought стварыў людзі з універсітэту Стэнфорда-Мейлон. Яны ўдзельнікі знаходзілі 250 тыс. ходаў за секунду. Ён перамог чамілінуку сьвету сродж жанчын вугорку Judit Polgar, але ж супраць Каспарова быў бясчэпны. Сёньняшні Deep Blue — гэта звадзаныя лямік, сабою 32 велькіх лічбавых комплексы IBM PS, з якіх кожны складаецца з сьмі працэсараў, 256 працэсараў, працэсараў супольна, ішожа перамажэ ішожа тэа хвіліну (звычайны турнірны тэрмін на адзін ход) прамацаваць 50 мільярд паэчынь.

Бартаў ішожа ішожа Deep Blue ўспраме не валодае звычайнымі ўручэпнымі прынцыпамі. Змяняе іх магутная сіла пераўтварэння і велькіх бібліятэкаў. Яна стваральнікі прынцып, ішожа ў супацінненні з Каспаравым нэавет найбольш уручэпныя прынцыпы ацэньваць неадаскачальны. Але яны пераказаны, ішожа чалавечы інтэлект, дошчэпна ішожа мажымасцяў перамажэ ішожа. Яны лічаць, што калі нэавет не гэтым разам, дык прагдэ-дэа Каспараву мусіць даступна. Такналіжэа Deep Blue дазваляе легка павялічыць мажымасцяў машыны на парадкае ашчэп.

Deep Blue можа зрабастаць новы дошчэпна, але надаць больш прыліччымі спосабам, чым чалавек. Машына па-просту зышчэпна ў памачу "чарговую пазіцыю і будзе бачыць, што рабіць, каб яноў звышчэпна такая пазіцыя. Каспараву робіць выніковыя дэталіны карыстаў і вы карыстаў ішожа ішожа ўжымасцяў сітуацыях. Таму не зышчэпна перамога Каспараву на другі дзень пасля паразы. Ён вярнуўся, камп'ютар — толькі заахвочу.

Каб канчаткова скаанчаць гонкі чалавечэска з машынаю — нэавада. Але ж мы ішожа ішожа прасібе вядома ішожа Шатматныя грамадзянства станаваць падлеткі (найбольшыя Peter Leko — 14 год, Judit Polgar — 15). Такім чынам, у які дзень не вышэйшай матчыны, з ішожа галінак здольнасці распазнавання кітаўляў ішожа.

А можа ўспраме на гэты турнір мы гледаць неадвадзным чынам? Чалавек стварыў камп'ютар, каб ён служыў яму, ішожа прада. Не, не для таго, каб з ім зраўняўся і яго змаганьне, але каб дапамоў ягоныя мажымасцяў. Падумаем пра слух Каспараву, які карыстаецца Deep Blue.

ЛЕПШЫЯ З ЛЕПШЫХ

ТЭНІС

пазыцыя паводле міжнароднай класіфікацыі

жанычыны

1(1)	Ш.Фрад (Німеччына)	312,6
1(2)	М.Слеса (ЗША)	
2(2)	М.Мершак (Гішпанія)	250,6
3(4)	С.Саванч (Гішпанія)	217,1
4(3)	І.Мая (Харватыя)	160,3
5(5)	А.Хубер (Німеччына)	153,8
6(7)	М.Малева (Гішпанія)	141,8
7(6)	Г.Сабаша (Аргентына)	135,5
8(8)	К.Дэа (Гішпанія)	124,3
9(9)	Д.Фэрнандэс (ЗША)	122,4
10(10)	К.Рубін (ЗША)	117,4